

SAMEN MEER WAARD

Verkiezingsprogramma 2026

**GROEN
LINKS PvdA**
Hoeksche Waard

Samen Maken We Meer Waard!

Samen maken we meer Waard. Zoals we de afgelopen jaren vanuit de oppositie al dankzij samenwerking lieten zien, hierbij een kleine greep:

- 🌹 **Een natuurlijk open landschap dat zoveel inwoners belangrijk vinden?** We brachten het een stapje dichterbij met het aangenomen Landschapsontwikkelplan, om ons landschap samen met boeren te behouden en verder tot bloei te brengen.
- 🌹 **Meer sociale huur en betaalbare woningen, zodat inwoners hier kunnen blijven wonen?** We maakten er werk van, samen met onze provinciale en landelijke fracties.
- 🌹 **Opkomen voor kinderen die in armoede opgroeien?** We verbeterden het armoedebeloid met ons initiatief.
- 🌹 **Een schone en gezonde Hoeksche Waard?** We kregen onze motie daarvoor aangenomen en kregen PFAS op de agenda.
- 🌹 **Nieuwe woningen zonder verkeersoverlast en met veilige dijken?** We brachten daar richting in met Eerst bewegen, dan bouwen.
- 🌹 **Bedreigde dieren en natuur beschermen?** We kwamen op voor damherten, kwetsbare soorten, beeldbepalende bomen én meer natuur.

INLEIDING

De Hoeksche Waard is een uniek eiland. Hier vind je nog ruimte en rust, zie je in het landschap hoe Nederland is ontstaan en struin je door de natuur zonder een mens tegen te komen. Hier hebben onze 14 dorpen en 37 buurtschappen elk hun eigen karakter, maar allen met inwoners die zich voor elkaar inzetten. Dit open landschap is de ziel van ons eiland en dat willen we behouden.

Die eigenheid staat onder druk. Door verstedelijking, verdozing en industrialisering. Door groei van armoede, eenzaamheid, huiselijk geweld en verveling onder jongeren. Door teruglopende zorg en voorzieningen. Door verdwijnende natuur en vervuiling. En door verdeeldheid die soms bewust wordt aangewakkerd vanuit de politiek.

Daar komt bij dat er jarenlang vooral dure koopwoningen zijn gebouwd. Betaalbare woningen voor inwoners van de Hoeksche Waard bleven achter, de wachtlijst voor sociale huur groeit. Woningzoekenden uit regio's met nóg langere wachttijden schrijven zich hier vaker in om meer kans te maken. Zonder duidelijke regie lijkt ons eiland zo ook het falende woonbeleid van andere gemeenten te moeten opvangen.

Sinds we één gemeente zijn, ervaren veel inwoners dat ze minder gezien en gehoord worden. Dure rapporten met grote beloften stapelen zich op, maar oplossingen blijven uit. Het belang van inwoners raakt uit beeld, terwijl commerciële belangen en projectontwikkelaars alle ruimte krijgen. Regie over ons eiland ontbreekt door politieke versplintering en door lokale partijen die – anders dan GroenLinks-PvdA – geen verbinding hebben met provincie, Den Haag of Europa.

GroenLinks-PvdA Hoeksche Waard kiest voor samenwerking en daadkracht. Geen loze woorden, maar doen. Met opgestroopte mouwen, voeten in de klei en hart voor ons open eiland.

Met trots staan **GroenLinks** en **PvdA** nu zij aan zij, samen met de inwoners. Om ons eiland te beschermen, te versterken en te laten opbloeien — groener én socialer. Samen maken we meer Waard!

INHOUDSOPGAVE

Voor ons staan onderstaande thema's niet los van elkaar; wij bekijken ze in samenhang. Net als al onze inwoners zijn ze allemaal even belangrijk. Dat is hoognodig: samen en met samenhang werken aan een groen en sociaal eiland.

1. Ons eiland	5
2. Wonen	10
3. Een sociale gemeente.	15
4. Natuur, biodiversiteit en dierenwelzijn.	25
5. Duurzame mobiliteit	30
6. Veiligheid	34
7. Energie en klimaat.	38
8. Sport en bewegen.	42
9. Onderwijs	46
10. Cultuur en recreatie.	50
11. Economie - financiën	54
12. Gemeente dichterbij	58

1. ONS EILAND

SAMEN VOOR EEN GROEN EN OPEN LANDSCHAP

Rijd je via de tunnel ons eiland op, dan verruil je de Randstad- hectiek voor rust en ruimte. Voor weidse polders tot aan de horizon. Voor hoge Hollandse hemels, met in de verte een oude molen. Hier heb je nog open landschap dat je elders vaak alleen nog op schilderijen ziet.

Dit landschap van 60 polders, kreken, beboomde dijken en vergezichten vertelt het ontstaan van Nederland en is uniek in de wereld. Ons weidse eiland - mét natuureiland Tiengemetten, 14 dorpen en 37 buurtschappen - bepaalt onze identiteit.

We weten ook wat er op het spel staat. De Randstad en industrie zoeken ruimte. In het verleden lagen hier plannen voor een tweede Maasvlakte, een vliegveld, een kerncentrale en wijken als de Bijlmermeer. Dankzij inwoners die opstonden voor ons zeldzame landschap werden we een Nationaal Landschap. Maar die titel biedt niet langer bescherming. Daardoor wordt onze vruchtbare landbouwgrond kwetsbaar voor speculatie en volbouwen, terwijl de behoefte aan betaalbare woningen voor jong en oud in onze dorpen centraal moet staan – niet de winst

van projectontwikkelaars of de ruimtehonger van de regio. Daarom zetten wij samen met inwoners, boeren en natuurorganisaties de schouders eronder om dat te voorkomen.

Ons open agrarische landschap kan ons beschermen tegen verstedelijking - als we het versterken door vergroening. Daarom steunen we biologische en natuurinclusieve boeren. En stimuleren en steunen agrariërs als hoeders van ons gebied bij het natuurrijker maken met landschapselementen zoals bloemrijke akkerranden, kruidenrijke weilanden, Hoeksche hagen, knotbomen en natuurlijke oevers.

Met deze aanpak versterken we de groenblauwe dooradering: de aanleg van een netwerk van natuurlijke elementen dat biodiversiteit herstelt, water vasthoudt en het landschap veerkrachtig maakt. Zo ontstaat een aantrekkelijk woon- en recreatiegebied

met rijke biodiversiteit. Zo blijft het landschap open, gezond en toekomstbestendig. Zo groeien we op een manier die past bij de Hoeksche Waard – waar niet de Randstad onze polders opslokt, maar waar mensen juist komen om van ons natuurschoon en open gebied te genieten.

Landschap en landbouw horen bij elkaar. Alleen als we beide versterken, houden we de Hoeksche Waard open, gezond en van ons allemaal.

Tien keer samen meer Waard – voor een groen en toekomstbestendig eiland:

1. BEHOUD VAN HET OPEN POLDERLANDSCHAP

Geen verdere grootschalige woningbouw in het buitengebied. In de Hoeksche Waard wordt de komende jaren namelijk al ver boven de woonbehoefte gebouwd. We willen voldoende bouwen binnen de dorpen, met een straatje erbij, dorps van schaal, met respect voor landschap en historie. Geen datacentra, megabedrijven of opslagdozen in de polder en langs de A29. We beschermen het uitzicht en het karakter van onze dorpen en polders, en zorgen dat agrarische gebouwen beter in het landschap worden ingepast.

2. WEER EEN BESCHERMDE STATUS VOOR ONS NATIONAAL LANDSCHAP

We willen dat de overheid het belang van ons unieke landschap opnieuw erkent en beschermt. Mede met

subsidie van EU, Rijk en provincie kunnen we natuur, landbouw, wandelen en fietspaden en cultuurhistorie versterken. Vruchtbare landbouwgrond krijgt de status van nationaal belang voor de voedselproductie, en is niet voor speculatie of bloembollenteelt met veel pesticiden. Om dit beleid te borgen over verkiezingen heen, richten we een 'Toekomstberaad Nationaal Landschap' op (naar voorbeeld van een Deltacommissie). Hierin bewaken bewoners, boeren en natuurorganisaties samen de langetermijnvisie, los van de politieke waan van de dag.

3. HÉT MEEST TOEKOMSTBESTENDIGE EN INNOVATIEVE LANDBOUWGEBIED VAN EUROPA

De Hoeksche Waard heeft alles in huis om dat te worden, en dat willen we stimuleren. Met ruimte en steun voor groen, sociaal en vernieuwend initiatief van boeren en tuinders. Meer natuurvriendelijk en biologisch. Met zo min mogelijk kunstmest en bestrijdingsmiddelen. En bij veehouderij staat dierenwelzijn voorop. Ook bieden we ruimte aan burgerinitiatieven zoals Coöperatie Hoeksche Akker, Land van Ons en sociale voedseltuinen, die natuur, voedselproductie en gemeenschap versterken.

4. HOEKSCHÉ HAGEN – BOEREN ALS PARTNERS VAN EEN NATUURRIJK LANDSCHAP

Boeren spelen een sleutelrol in het landschap. We belonen hen eerlijk en langdurig voor het aanleggen van streekeigen landschapselementen en beheer dat natuur en biodiversiteit versterkt: van bloeiende akkerranden tot Hoeksche hagen, van knotwilgen en kruidenrijke weilanden tot natuurlijke oevers. Dit helpt boeren ook bij het voorkomen van plagen én wateroverlast. Waarbij we deze vergoeding voor agrariërs niet zien als subsidie, maar als zakelijke betaling voor belangrijke ecosysteemdiensten zoals waterberging en natuurlijke plaagbestrijding. De gemeente is hierbij een betrouwbare opdrachtgever voor de lange termijn. Inwoners krijgen daar direct iets voor terug: een bloeiend en gezond platteland met nieuwe wandelpaden, meer boerenlandvogels en een eiland dat mooier én klimaatbestendiger wordt. Zo versterken natuur, landbouw en landschap elkaar en ontstaat een mooier, gezonder eiland om in te wonen en te recreëren.

5. BESCHERMDE KARAKTERISTIEKE DORPSGEZICHTEN

In de volgende hoofdstukken meer over de dorpen. Maar voor het landschap

belangrijk: historische dorpsgezichten zijn hier nog niet beschermd en dat moet echt gebeuren, voordat het karakter uit onze dorpen en buurtschappen verdwijnt. Nieuwbouw en andere ruimtelijke ontwikkelingen moeten de identiteit van de kern versterken en meer groen toevoegen dan laten verdwijnen.

6. EERLIJKE PRIJZEN EN LOKAAL VOEDSEL WAAR INWONERS VAN PROFITEREN

Door voedsel dichterbij te produceren en te verkopen, krijgen boeren een eerlijke prijs én kunnen inwoners lokaal, betaalbaar en vers eten kopen. Meer pluktuinen, boerderijwinkels,

voedselbossen, evenementen en restaurants bij de boer maken gezond eten toegankelijker, en versterken het contact tussen dorp en boer.

7. TROTS OP ONZE DIJKEN EN KREKEN

We willen het grillige patroon van dijken en kreken behouden, want zij vertellen de ontstaansgeschiedenis van de Hoeksche Waard. Bewoonde dijken moeten worden ontzien bij verkeer en nieuwe bouwplannen. We houden vast aan beboomde dijken met streekeigen beplanting en stimuleren bloemrijke dijktafsluitingen. Kreken krijgen meer ruimte voor waterberging.

8. EEN GROENFONDS VOOR NATUUR EN LANDSCHAP

Win-win voor projectontwikkelaars en ons eiland: uit grote winst op bouwprojecten wordt bijgedragen aan een fonds voor natuur, biodiversiteit en landschap dat de nieuwe woonomgeving mooier en de huizen aantrekkelijker maakt.

9. HET VERHAAL VAN ONS LANDSCHAP LEVEND HOUDEN

De Hoeksche Waard vertelt haar eigen verhaal: van dijken en kreken tot dorpen die ontstonden in samenspel met het water. Dat verhaal willen we doorgeven. Met wandel- en fietsroutes, informatieborden en lesprojecten maken we zichtbaar hoe bijzonder ons eiland is: zodat iedereen weet waar we wonen, en waarom het de moeite waard is om dat te koesteren.

10. DE GEMEENTE GEEFT HET GROENE VOORBEELD

We kiezen als gemeente voor plantaardige en lokale biologische producten, en steunen biologische boeren en duurzame agrarische initiatieven. We laten zien hoe je door samenwerking een groene, gezonde leefomgeving krijgt: met andere overheden, met Hoekschewaards Landschap en andere natuurorganisaties, met Coöperatie Collectief HW, en met agrariërs. En als we een bloemetje uitdelen als gemeente, is dat gifvrij.

SAMEN MAKEN WE MEER WAARD.
ZELFS VANUIT DE OPPOSITIE. EEN GREEP:

- 🌀 We hebben ons open landschap verdedigd, in de raad en bij de provincie, zodat plannen minder ten koste gaan van onze polders en vergezichten.
- 🌀 We protesteerden tegen het schrappen van 'Nationaal Landschap' door onze gemeente waardoor de waarde van ons landschap zichtbaar bleef.
- 🌀 Met ons aangenomen Landschapsontwikkelplan komt een natuurrijk open eiland met eerlijke beloning van boeren voor natuurbeheer dichterbij.
- 🌀 We pleitten voor beschermde dorpsgezichten en een groenfonds, en dat wordt nu onderzocht en uitgewerkt.
- 🌀 Onze aangenomen glyfosaat-motie helpt boeren op gemeentelijke grond over te stappen op gezonde, gifvrije alternatieven.
- 🌀 We voorkwamen de kap van beeldbepalende bomenrijen in Numansdorp en Mijsheerenland.
- 🌀 We vroegen inwoners om hun groene ideeën en hielpen die realiseren.
- 🌀 We gaven zelf het groene voorbeeld, door samen te werken met Hoekschewaards Landschap, Water Natuurlijk, CCHW en diverse overheden bij het open houden en vergroenen van ons eiland.

2. WONEN

SAMEN VOOR SOCIALE GROENE DORPEN

Wonen in de Hoeksche Waard is meer dan een huis. Het is leven in dorpen waar mensen elkaar kennen, waar gemeenschappen sterk zijn en waar je je thuis voelt. Het zijn plekken met een eigen sfeer, cultuur en gemeenschap. Noodzakelijke voorzieningen zijn niet overal meer vanzelfsprekend. Winkels sluiten, buurthuizen ontbreken in sommige dorpen. Te lang zijn in onze gemeente vooral dure koopwoningen gebouwd. Jongeren kunnen niet starten, starters haken af, ouderen kunnen vaak niet doorstromen en veel nieuwbouw wordt bepaald door marktlogica in plaats van door de woonbehoefte van onze inwoners.

Wij kiezen voor bouwen voor wat de Hoeksche Waard écht nodig heeft. Voor woningen die inwoners kunnen betalen, voor nieuwbouw die past bij de schaal en het karakter van onze dorpen, en voor voldoende groen en voorzieningen. De gemeente moet weer de regie pakken. Niet projectontwikkelaars, niet marktpartijen, niet de druk vanuit de Randstad, maar de mensen die hier wonen bepalen hoe onze dorpen groeien. Dit doen we met stevige keuzes voor écht betaalbaar wonen, sterke dorpen, groene buurten, voorzieningen dichtbij en ruimte voor jongeren én ouderen. Zo houden we onze dorpen leefbaar, sociaal en

toekomstbestendig.

Tien keer samen meer Waard – voor groene dorpen met betaalbare woningen voor elke generatie:

1. ECHT BETAALBAAR EN GEVARIEERD BOUWEN

Onze eerste prioriteit is dat de achterstand in het bouwen van sociale huurwoningen moet worden ingelopen. Bij nieuwbouwprojecten moet een groot deel van de woningen écht betaalbaar zijn, zowel in de huur als in de koop. Op dit moment worden er nog veel eengezinswoningen

gebouwd, terwijl de vraag juist verandert. Er zijn steeds meer één- en tweepersoonshuishoudens, en jongeren vinden nauwelijks een plek om zelfstandig te starten.

2. WONINGEN BENUTTEN

Bestaande woningen splitsen moet eenvoudiger worden, en mantelzorgwoningen moeten zonder onnodige regels kunnen worden gerealiseerd.

Gezinnen, jongeren en ouderen hebben allemaal hun eigen woonwensen, en daar moet nieuwbouw beter op aansluiten.

3. STOP OP SPECULATIE

Wonen is geen beleggingsproduct. Daarom willen we leegstand belasten en speculatie tegengaan. Leegstaande bedrijfsruimten en gemeentelijke panden kunnen juist kansen bieden voor woningen. Ook tijdelijke huisvesting moet vaker worden ingezet, zodat we snel op dringende woonvragen kunnen inspelen.

4. IEDEREEN KAN BLIJVEN MEEDOEN IN HET EIGEN DORP

Dat begint met woningen voor eigen inwoners. Veel van de betaalbare nieuwbouwwoningen gaan naar mensen van buiten de Hoeksche Waard. Onze dorpen verdienen woningbouw die past bij hun eigen behoefte. Steeds meer woningzoekenden uit regio's met veel langere wachtlijsten voor een sociale

huurwoning schrijven zich hierin. Zonder regie bouwen we voor falend woonbeleid van andere gemeenten. Daarom sturen we weer op voldoende betaalbare woningen, zodat inwoners hier kunnen starten, doorstromen en blijven wonen. De behoefte aan starterswoningen, gezinswoningen, hofjeswoningen en

gelijkvloerse woningen is groot. Er moet een goede mix komen, zodat elke generatie in het eigen dorp kan blijven wonen.

Degenen met een lokale, maatschappelijke of economische binding met ons eiland moeten voorrang op een woning krijgen: zoals zij die hier wonen, werken of een belangrijke maatschappelijke rol vervullen. Ook mensen met cruciale beroepen – zoals leraren, agenten en verpleegkundigen – moeten hier kunnen wonen. Zij zijn hard nodig in onze samenleving. En na een relatiebreuk dienen ouders met kinderen niet langer uitgesloten te worden van urgentie op een woning als de ex een huis heeft. Voor statushouders en Oekraïense vluchtelingen blijft de gemeente haar wettelijke verantwoordelijkheid houden.

5. WONEN EN DUURZAAMHEID HOREN BIJ ELKAAR

Groene buurten, voldoende bomen, ruimte voor water en natuurinclusief bouwen zijn essentieel. Niet alleen voor de leefbaarheid, maar als harde randvoorwaarde om te mogen bouwen: zonder herstel van de waterkwaliteit en natuur dreigt ook in de Hoeksche Waard een juridische bouwstop door Europese richtlijnen. We bouwen niet in gebieden die nodig zijn voor waterberging of waar het risico op

overstroming groot is. Daarnaast willen we een isolatieoffensief voor huurwoningen zodat de energierekening omlaaggaat.

6. DE GEMEENTE PAKT REGIE MET ACTIEF GRONDBELEID EN STEVIGE AFSPRAKEN

De gemeente heeft weinig grond in eigen bezit. Om te kunnen bepalen waar gebouwd wordt vinden we dat de gemeentegrond moet aankopen waar nodig, actief meedoet om betaalbare woningen mogelijk te maken. Grond aankopen, financiering, duidelijke woonvisie opstellen en goede afspraken maken met HW Wonen horen daarbij. We bouwen in en aan dorpen. Geen blokkendozen, maar straten en buurten die passen bij het dorp.

7. ELK DORP VERDIENT EEN PLEK WAAR MENSEN SAMEN KUNNEN KOMEN

Waar nu geen buurthuis of ontmoetingsplek is, willen we dat realiseren. Dat kan een nieuw gebouw zijn, maar ook een bestaande ruimte zoals een school, sportzaal of cultuurgebouw. Deze plekken zijn belangrijk voor activiteiten, sociale contacten en het versterken van de gemeenschap. En in winkelstraten zorgen we dat mensen kunnen winkelen zonder verkeershinder.

8. DORPSCONCIËRGE EN DORPSWETHOUDER

Om plannen van inwoners te ondersteunen, komt er in elk dorp een dorpsconciërge. Deze persoon is een vast aanspreekpunt en helpt verenigingen, ondernemers en bewoners om initiatieven op gang te helpen en uit te voeren. Ook komt de dorpswethouder terug, zodat de stem van de dorpen weer een duidelijke plek krijgt in het gemeentelijk bestuur. Daarnaast stimuleren we de inzet van Dorpsraden met een eigen budget, middelen en regie, zodat inwoners de raad kunnen adviseren en mee kunnen praten over wat er in hun dorp speelt.

9. VOOR JONGEREN, KINDEREN EN OUDEREN

Jongeren moeten zich thuis kunnen voelen in hun eigen omgeving. Ze verdienen plekken om te sporten, creatief te zijn, te ontspannen en elkaar te ontmoeten. Jongeren mogen zelf meedenken én meebeslissen over wat er nodig is in hun dorp. Met een eigen dorpsbudget kunnen zij hun ideeën ook echt uitvoeren.

Elk dorp is anders en heeft zijn eigen behoeften. Activiteiten zoals koffiemomenten, wandel- en fietsgroepen, samen eten of een reparatiecafé helpen ouderen actief en

betrokken te blijven. Een dorpskamer kan een plek zijn voor zorg, welzijn en gezelschap dichtbij huis. Ook vervoer op maat is belangrijk, zodat iedereen naar de winkel of een zorgafpraak kan.

10. EEN FIJNE LEEFOMGEVING IS VEILIG, GROEN EN TOEGANKELIJK

In sommige dorpen is dat nog niet vanzelfsprekend. Stoepen moeten beter toegankelijk worden, ook voor mensen met een rollator of scootmobiel. Oversteekplaatsen moeten overzichtelijk en veilig zijn. Zwaar verkeer hoort niet door de dorpskern te rijden, en schoolomgevingen moeten rustiger en veiliger worden. We willen meer bomen, dorpsbossen of dorpsparken en, meer zitbankjes en routes waar je prettig kunt wandelen of fietsen, binnen én tussen dorpen. Nieuwbouw moet altijd ruimte bieden voor openbaar groen en aansluiten bij de schaal van het dorp.

SAMEN MAKEN WE MEER WAARD.

ZELFS VANUIT DE OPPOSITIE. EEN GREEP:

- ⊗ Bouw van meer sociale huur- en betaalbare woningen, met inzet van GroenLinks en PvdA vanuit raad, provincie en Tweede Kamer.
- ⊗ Eerst zorgen voor goede wegen en verkeersveiligheid, daarna pas nieuwe woningen. Met onze motie Eerst bewegen, dan bouwen hebben we dit uitgangspunt vastgesteld.
- ⊗ Voortdurende inzet voor meer regie van raad en inwoners bij woningbouw.
- ⊗ Meer duurzame en meer natuurinclusieve nieuwbouw.
- ⊗ Voorkomen van bomenkap bij bouwprojecten.
- ⊗ Meer maatwerk bij urgentieverlening voor een woning.

3. EEN SOCIALE GEMEENTE

SAMEN VOOR EEN HOEKSCHES WAARD WAAR IEDEREEN KAN MEEDOEN

In onze dorpen zien mensen nog naar elkaar om, maar steeds meer inwoners hebben te maken met hoge kosten, stress, mentale problemen en zorg die niet aansluit. Juist daarom moet een gemeente betrouwbaar en dichtbij zijn: om problemen te voorkomen en er te zijn als het nodig is.

De afgelopen jaren hebben we stevig aangedrongen op beter armoedebeleid, toegankelijke schuldhulp, maatwerk in de jeugdzorg en ondersteuning voor wie het écht nodig heeft. Dat werk zetten we door, want te veel inwoners weten de weg nog niet naar hulp of krijgen ondersteuning die niet past.

Daarom kiezen we voor een sociale gemeente die werkt vanuit vertrouwen, begrijpelijke regels en echte steun. Met goede zorg dichtbij, sterke voorzieningen in alle dorpen, eerlijke kansen voor jongeren en respectvolle ondersteuning voor ouderen en mantelzorgers. En extra aandacht voor welzijn en zelfstandigheid, zodat het leven dat iemand wil leiden voorop staat, met hulp om zelfstandig te blijven of dat weer te worden. Zo bouwen we aan een Hoeksche Waard waar

iedereen mee kan doen: in elk dorp, in elke levensfase.

ARMOEDE AANPAKKEN

Voor GroenLinks-PvdA telt iedereen in de gemeente Hoeksche Waard mee. Als inwoners financiële problemen hebben, willen wij er voor hen zijn.

Tien keer samen meer Waard – voor een Hoeksche Waard waar niemand wordt achtergelaten:

1. VOORKOMEN EN BESTRIJDEN VAN ARMOEDE

Armoede zorgt voor stress, schaamte en onzekerheid. Mensen die weinig geld hebben, doen minder mee in de samenleving. Dat moet anders. De gemeente moet daarom extra steun geven aan mensen met een laag inkomen, boven op de landelijke regels. Armoede moet in de kern worden aangepakt, niet met losse oplossingen. Preventie begint al op school. We stimuleren alle scholen in de Hoeksche Waard lessen te organiseren voor hun leerlingen over hoe om te gaan met geld en aandacht te besteden aan De Week van het Geld.

2. GEEN KIND GROEIT MEER OP IN ARMOEDE

Ook in de Hoeksche Waard groeien nog altijd honderden kinderen op in armoede, dat is onacceptabel. Ons doel is helder: kinderarmoede naar nul, met vroegtijdige hulp, steun voor gezinnen die het financieel zwaar hebben en regelingen die écht werken en iedereen bereiken.

3. BESTAANDE REGELINGEN VERBETEREN EN VERSIMPELEN

Mensen met een lager inkomen verdienen meer hulp. Daarom willen we dat de inkomensgrens voor gemeentelijke regelingen omhooggaat naar 150% van de bijstandsnorm, zodat ook werkenden met een laag inkomen hiervoor in aanmerking komen.

4. DUIDELIJKE EN TOEGANKELIJKE VOORLICHTING OVER MOGELIJKHEDEN VOOR ONDERSTEUNING

Veel mensen weten nu niet welke regelingen er bestaan.

5. HULP EN INFORMATIE IN BEGRIJPelijke TAAL EN BIJ TOEGANKELIJKE SERVICEPUNTEN EN WIJKTEAMS

De hulp moet terechtkomen bij de mensen die het echt nodig hebben.

De gemeente moet dat goed volgen en bijsturen als het niet goed gaat. De mens staat centraal, niet de regels.

6. HET ARMOEDE- EN SCHULDENBELEID REGELMATIG VERNIEUWEN

Dit bijvoorbeeld door te leren van andere gemeenten. Inwoners, vooral mensen die ervaring hebben met armoede, moeten meer betrokken worden bij het beleid.

7. SCHULDHULPVERLENING BETER ORGANISEREN

Vroeg ingrijpen en voorkomen van schulden zijn daarbij belangrijk. Coaches en buddy's kunnen hierbij helpen.

8. HULP MAG NIET AFHANKELIJK ZIJN VAN LIEFDADIGHEID

De gemeente moet de Voedselbank ondersteunen, bijvoorbeeld met een geschikte locatie. Het uiteindelijke doel is dat een Voedselbank niet meer nodig is in onze gemeente omdat inwoners er geen gebruik meer van hoeven te maken.

9. 'SOCIAL RETURN' BIJ GEMEENTELIJKE PROJECTEN

Bedrijven die een opdracht krijgen, laten we een deel terug investeren in de

samenleving. Bijvoorbeeld door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan te nemen of stageplaatsen te bieden voor jongeren in de Hoeksche Waard.

10. IEDEREEN KAN MEEDOEN EN DOORGROEIEN

We helpen inwoners richting passend werk of opleiding met laagdrempelige begeleiding, ruimte voor vrijwilligerswerk en mantelzorg, en kansen bij sociale ondernemingen – zodat iedereen op een manier die past bij zijn leven kan meedoen.

GOEDE ZORG VOOR IEDEREEN

Goede zorg is belangrijk voor alle inwoners, jong en oud. In een gemeente met zo'n 90.000 inwoners kan het niet zo zijn dat we geen polikliniek hebben en dat je in het weekend of 's avonds helemaal naar Dordrecht of Rotterdam moet voor medicijnen. Tegelijkertijd vraagt de groeiende zorgvraag en het tekort aan personeel om nieuwe oplossingen.

Tien keer Samen meer Waard – voor een Hoeksche Waard waar zorg dichtbij is:

1. VOORKOMEN IS BETER DAN GENEZEN

We zorgen dat gezondheid in al het gemeentelijk beleid wordt meegenomen. Door meer te doen aan preventie, in onderwijs, sport, cultuur, mobiliteit, wijken en zorg, verkleinen we gezondheidsverschillen en houden we de zorg in de Hoeksche Waard toekomstbestendig. Inwoners betrekken we actief bij dit beleid, bijvoorbeeld via de Aanpak Gezonde Gemeente van het RIVM.

2. EEN POLIKLINIEK OP HET EILAND

We willen zorg en specialistische spreekuren in een lokale polikliniek. En onderzoek of een buurtziekenhuis mogelijk is. Tot die tijd in ieder geval een goed georganiseerde huisartsenpost die nauw samenwerkt met een regionaal specialistisch team.

3. EEN NACHT- EN WEEKENDAPOTHEEK IN DE HOEKSCHÉ WAARD

Inwoners moeten ook 's avonds en in het weekend terechtkunnen voor medicijnen.

4. TOEGANKELIJKE ZORG VOOR IEDEREEN

Met een duidelijke en actuele sociale kaart zodat iedereen kan zien welke

lokale zorg en hulp er beschikbaar is. Waarbij we ons, met deskundigheid van belangenorganisaties en het werkveld, blijven inzetten voor toegankelijke zorg voor iedereen. Zoals LHTBIQ+-sensitieve zorg, en zorginstellingen stimuleren zich aan te sluiten bij het Roze Lopercertificaat.

5. LANGER THUISBLIJVEN MOGELIJK MAKEN

Initiatieven steunen die ervoor zorgen dat mensen langer thuis kunnen blijven wonen, bijvoorbeeld door burenhulp te stimuleren en zorg dichtbij. Met goede en gelijkwaardige samenwerking binnen het zorgnetwerk.

6. DEMENTIEVRIENDELIJKE GEMEENTE

Ondersteuning bieden bij dagbesteding en opvang van mensen met dementie. Projecten zoals het Odensehuis en het Alzheimer Café zijn goede voorbeelden. Vanwege de vele vormen van dementie is het belangrijk dat we de voorlichting aan inwoners en mantelzorgers makkelijk toegankelijk maken, en het aantal ondersteunende vrijwilligers vergroten.

7. EEN ZORGPERSONEEL-VRIENDELIJKE GEMEENTE

Het tekort in de zorg wordt breed aangepakt, door een voor

zorgpersoneel uitnodigende gemeente te zijn. Met voorrang op woningen, ondersteuning van de zorg vanuit welzijn en specialistische verpleegkundigen en het voorkomen van overbelasting van de zorg door voldoende preventie en investeringen.

8. VOORZIENINGEN ZOALS DE WMO BETAALBAAR HOUDEN

Dit door inwoners een bijdrage te laten betalen die past bij hun inkomen. Zo blijft hulp beschikbaar voor wie dat echt nodig heeft.

9. VERRUIMING VAN DE OPENINGSTIJDEN VAN VOORZIENINGEN

(zoals de Huiskamer van de wijk). Jongeren die er vrijwilligerswerk doen daar een compensatie voor te geven, bijvoorbeeld gratis sportlessen.

10. MEER WAARDERING EN STEUN VOOR MANTELZORGERS

Want zij zijn onmisbaar in onze samenleving. Op tijd (tijdelijke) vervanging mogelijk maken naast de bestaande logeerszorg, de gemeente is daarbij alert op kinderen en jongeren die een mantelzorgfunctie hebben en leert van mantelzorgorganisaties voor beleid.

SAMEN OUD WORDEN IN EEN ZORGZAME SAMENLEVING

Ouderen zijn een onmisbaar en vaak nog actief onderdeel van onze dorpen. Ze dragen bij in verenigingen, kerken, buurthuizen en als vrijwilligers. Veel ouderen zijn juist de stille kracht die onze samenleving draaiende houdt. Zij verdienen niet alleen respectvolle zorg en ondersteuning waar nodig, maar vooral gelijkwaardige en respectvolle betrokkenheid bij beslissingen die hen raken. Om zo gezond en vitaal mogelijk oud te kunnen worden.

Echter, ook in de Hoeksche Waard groeit het aantal inwoners van hoge leeftijd snel.

Ook voor degenen die niet meer zo actief kunnen zijn en zorgbehoevend worden willen we dat ze in onze gemeente (gelijk)waardig en met een sociaal netwerk om hen heen ouder kunnen worden. Dit ongeacht de gezondheidssituatie. Dat vraagt om samenhangend ouderenbeleid. Zorg, wonen, mobiliteit en het sociale netwerk vormen daarbij één geheel. In zorgzame buurten met zorgnetwerken, waarin op basis van gelijkwaardigheid wordt samengewerkt.

Samen vijf keer beter voor en met ouderen:

1. OUDEREN EN ORGANISATIES DIE MET OUDEREN WERKEN ACTIEF BETREKKEN BIJ HET BELEID

2. GOEDE EN BEREIKBARE VOORZIENINGEN IN ALLE DORPEN EN VEILIG VERVOER, BIJVOORBEELD VIA VRIJWILLIGERS OF MAATWERKVERVOER

3. EENZAAMHEID EN ARMOEDE ONDER OUDEREN VOORKOMEN EN BESTRIJDEN

Activiteiten en ontmoetingen helpen daarbij, met een rol voor zorginstellingen en de bibliotheek. En buurtmaaltijden omdat samen eten een belangrijk sociaal moment is. Met steun van de gemeente kunnen buurtorganisaties en zorginstellingen dit

weer aanbieden.

4. HELPEN DAT MENSEN ZO LANG MOGELIJK THUIS KUNNEN BLIJVEN WONEN, MET ONDERSTEUNING VOOR WIE DAT NIET ZELFSTANDIG KAN

Met stimulering van beweging via een programma op maat. En met nodige hulpmiddelen en aanpassingen aan de woning.

5. MEER GESCHIKTE WONINGEN VOOR OUDEREN BOUWEN, DICHTBIJ VOORZIENINGEN

We maken ook ruimte voor sociale woonvormen, zoals een Knarrenhof, waar ouderen zelfstandig wonen en naar elkaar omzien. Zo wordt ook de doorstroming op de woningmarkt beter. Iedereen heeft recht op een passend huis.

VERBETERING VAN DE JEUGDZORG

Veel jongeren hebben het tegenwoordig zwaar in onze huidige maatschappij. Volgens onderzoek neemt het mentaal welzijn af en onzekerheid, stress, eenzaamheid en zelfmoordgedachten nemen toe. Daarom is het voorkomen daarvan én goede jeugdzorg belangrijk. Door marktwerking in de jeugdzorg zijn de kosten gestegen en wachttijden langer geworden. Vooral jongeren met complexe problemen raken daardoor in de knel.

Samen vijf keer beter voor en met jongeren:

1. PREVENTIEF LOKAAL PLAN OM JONGEREN MENTAAL STERKER TE MAKEN

Samen met scholen, sportclubs, jongeren, ouders, huisartsen en wijkteams pakken we o.a. stress, eenzaamheid, prestatiedruk en andere problemen vroeg aan. We zorgen voor makkelijke hulp dichtbij, veilige plekken om naartoe te gaan en een sterk netwerk om jongeren heen.

2. TEAMS IN DE GEMEENTE MOETEN GAAN SAMENWERKEN AAN ÉÉN AANPAK

Problemen worden niet langer doorgeschoven, maar echt opgelost. Jeugdzorg dient onderdeel te zijn van armoedebestrijding, wonen, onderwijs en werk. Bij pleegzorg moet zorgvuldig worden gehandeld, pleeg- en netwerkpleeggezinnen krijgen structurele ondersteuning.

3. REGIONALE SAMENWERKING MOET BETER

GroenLinks-PvdA wil financiële solidariteit tussen gemeenten terugbrengen.

4. ZORGAANBIEDERS MOETEN MEER SAMENWERKEN EN ER MOET MINDER MARKTWERKING ZIJN

5. HULP AAN JONGEREN MOET DOORGAAN NA HUN 18E VERJAARDAG ALS DAT NODIG IS

Iedereen hoort erbij – samen voor dorpen waar iedereen veilig zichzelf kan zijn

De Hoeksche Waard moet een plek zijn waar iedereen zich welkom, veilig en gerespecteerd voelt: op straat, op school, online en thuis. Toch tonen toenemende polarisatie en incidenten, als het vernielen van een

regenboogkrans bij Dodenherdenking en bekladden van een Joods monument, dat dit niet vanzelf gaat. GroenLinks-PvdA werkt daarom actief aan een gemeente waarin niemand wordt buitengesloten vanwege wie je bent, van wie je houdt, wat je gelooft, je afkomst of beperking.

We versterken dat met een brede sociale aanpak, die aansluit op onze voorstellen in de jeugdzorg: jongeren vroeg ondersteunen, bewustwording vergroten op scholen en in sportclubs, en zorgen dat iedereen veilig kan opgroeien.

Drie keer samen meer Waard – voor een gemeente waar iedereen zich thuis voelt:

1. AANPAK VAN DISCRIMINATIE, INTIMIDATIE EN ONVEILIGE SITUATIES IN DE OPENBARE RUIMTE

Dit in nauwe samenwerking met ervaringsdeskundigen, belangenorganisaties, scholen, sportclubs, wijkagenten en jongerenwerk.

2. REGENBOOGGEMEENTE DIE DOET WAT ZIJ BELOOFT

Structurele steun voor de werkgroep Regenbooggemeente. Meer zichtbare steun, betere voorlichting op scholen

en instellingen, en veilige plekken waar jongeren zichzelf kunnen zijn.

3. RESPECT, ZICHTBAARHEID EN GELIJKE KANSEN

Gemeentelijke communicatie en beleid worden getoetst op gelijke behandeling. We ondersteunen initiatieven die diversiteit viëren, bijeenkomsten, inclusieve sport en zorg, en projecten die wederzijds begrip vergroten.

Nieuwkomers laten meedoen vanaf dag één

Gemeenten hebben een wettelijke taak om statushouders te huisvesten en verantwoordelijkheid om opvang te bieden aan asielzoekers en mensen die vanwege oorlog of crisis hun land moesten verlaten, zoals vluchtelingen uit Oekraïne. De Hoeksche Waard heeft laten zien dat dit op een humane, veilige en zorgvuldige manier kan.

Wij vinden het belangrijk dat nieuwkomers niet worden gebruikt voor politiek gewin of al vooraf worden neergezet als probleem. Tegelijkertijd nemen we zorgen van omwonenden serieus en voorkomen we problemen. Mensen die hier komen, verdienen een eerlijke kans om mee te doen en de gemeente heeft een taak om dat mogelijk te maken. Veel nieuwkomers willen werken en meedoen, maar lopen

vast op regelgeving, taal of gebrek aan begeleiding. Terwijl er ook in de Hoeksche Waard grote tekorten aan arbeidskrachten zijn.

Daarom zetten we als gemeente sterker in op snellere integratie en participatie:

- 🌀 Passende, bij voorkeur kleinschalige, opvang die zelfstandigheid en integratie bevordert.
- 🌀 Toegankelijke plekken waar inwoners en nieuwkomers elkaar kunnen ontmoeten, met ruimte voor taalonderwijs, vrijwilligerswerk, sociale groentetuinen en jobcoaching.
- 🌀 Actieve ondersteuning van werkgevers om nieuwkomers sneller aan het werk te helpen.

Op deze manier bevorderen we een zorgvuldige uitvoering van onze wettelijke taken, voorkomen we dat mensen aan de zijlijn blijven staan en versterken we de samenleving én de lokale economie. Nieuwkomers moeten zich hier veilig, welkom en thuis kunnen voelen, zodat zij zo snel mogelijk volwaardig kunnen meedoen in de Hoeksche Waard.

SAMEN MAKEN WE MEER WAARD.

ZELFS VANUIT DE OPPOSITIE. EEN GREEP:

- ⊗ Eindelijk armoedebeloid tot stand gebracht, waarbij gemeten wordt of het werkt.
- ⊗ Ouders van kinderen met een jeugdbeschermingsmaatregel krijgen voortaan snelle toegang tot schuldhulp, zodat gezinnen eerder rust krijgen.
- ⊗ Gratis lidmaatschap huurdersvereniging.
- ⊗ Eerder: laagdrempelige energietoeslag voor bredere groep inwoners met laag inkomen.
- ⊗ Beter controlle op besteding van geld voor jeugdhulp zodat dit echt aan jongeren wordt besteed.
- ⊗ Meer maatwerk van gemeente bij dreigende dakloosheid, vooral bij ouders met kinderen.
- ⊗ Regenbooggemeente.

4. NATUUR, BIODIVERSITEIT EN DIERENWELZIJN

SAMEN VOOR EEN GEZONDE LEEFOMGEVING

Wie door de Hoeksche Waard gaat, ziet dat bomen verdwijnen en dorpsgroen achteruitgaat. Er is meer steen in dorpen en minder natuur. Bermen bevatten minder soorten bloemen, en hommels, wilde bijen en vlinders nemen af. Ons eiland oogt groen, maar de natuur wordt steeds schraller. Daarnaast worden in het polderwater 107 gifstoffen van bestrijdingsmiddelen en te hoge PFAS-gehalten gemeten, met risico's voor kinderen en volwassenen.

Ook wilde dieren staan onder druk. Dat zien we bij de damherten, die de dupe zijn van slechte afstemming tussen gemeente en provincie, en bij roofvogels in het Bos van Los, waar leefgebied verloren ging doordat regels niet werden nageleefd. Het is hoog tijd dat onze gemeente, samen met andere overheden, verantwoordelijkheid neemt bij de bescherming van onze natuur en dieren.

De Hoeksche Waard heeft veel waardevolle plekken: natuurgebieden, kreken, dijken, akkers, tuinen en dorpsgroen. En vele inwoners zetten zich in voor natuur, dieren en een gezonde leefomgeving. Zij verdienen

steun. Hoekschewaards Landschap, met zijn vele werkgroepen en kennis, is daarvan een voorbeeld waar de gemeente meer gebruik van kan maken. Want alleen samen kunnen we de Hoeksche Waard meer tot bloei laten komen.

Slechts 5,8% van ons eiland is natuur, voor een plattelandsgemeente veel te weinig. We willen groenere dorpen, dorpsbossen en dorpsparken. Gezonde sloten en kreken. En een nectarroute met bloemrijke dijken, waar je meer wilde bijen, hommels en vlinders ziet dan zwaar vrachtverkeer. Wij staan voor een eiland waar de grutto weer broedt, kinderen buiten kunnen spelen

en schoon water, bodem en lucht vanzelfsprekend zijn.

Daarom koppelen we onze inzet voor natuur, biodiversiteit en dierenwelzijn aan een net zo sterke inzet voor een gezonde leefomgeving: van schone lucht tot veilige bodem, van betere bescherming van dieren tot meer bomen en bloemen in elk dorp.

Tien keer samen meer Waard – voor een groener, gezonder en diervriendelijker eiland:

1. GOED GROENONDERHOUD DAT WÉL WERKT, MET KENNIS VAN HET EILAND

Veel inwoners klagen terecht over het groenonderhoud dat de gemeente door aannemers laat doen. Terug naar de gemeentelijke plantsoenendienst: mensen die de omgeving kennen en die werken met oog voor kwaliteit en natuurvriendelijk beheer. Klepelen gebeurt nog te vaak: een manier van maaien die alles verhakst en dodelijk is voor insecten, egels, planten en bloemen. Geen kale bermen meer: we maaien

gefaseerd en natuurvriendelijk. Advies van tuinrangers en subsidies helpen inwoners om hun tuin klimaatbestendig te maken.

2. DORPSBOSSEN EN DORPSPARKEN - MEER NATUUR, KOELTE EN RUIMTE OM TE SPELEN

Vroeger zag je als je een dorp naderde vaak alleen de kerktoren boven de bomen uitsteken. Waar veel bomen zijn verdwenen leggen we een dorpsbos of dorpspark aan: een nieuwe groene plek met streekeigen bomen, wandelpaadjes, schaduw en ruimte voor natuur. Een plek waar kinderen kunnen spelen en inwoners kunnen wandelen.

3. BETERE BESCHERMING EN ZORG VOOR DIEREN

Alle damherten afschieten? Wilde dieren die hun leefgebied verliezen? Wij staan vooraan om dat te voorkomen. Dieren op ons eiland verdienen goede bescherming, en gewonde of verweesde dieren krijgen snel hulp. Vrijwilligers ondersteunen we beter. We bieden ruimte voor wildopvang op ons eiland. Zolang die er nog niet is, betalen we eerlijk mee aan opvang buiten de Hoeksche Waard, zoals bij Vogelklas Karel Schot. Dierenopvang De Dierenstee krijgt nieuwe en ruimere verblijven. Met de Dierenambulance HW en in samenwerking met provincie, waterschap en andere overheden beschermen we dieren beter, helpen we dieren in nood sneller en maken we onze leefomgeving diervriendelijker. Plezierjacht hoort daarbij niet thuis in de Hoeksche Waard.

4. NATUURLIJK GROENE DORPEN EN EEN BLOEMRIJKE NECTARROUTE

Groene dorpen met goed onderhoud, voldoende bomen en binnen 300 meter altijd een plek om te spelen of te wandelen. Meer boomrijke pleinen, vlindervriendelijke perken en slootkanten waar watervogels veilig opgroeien. De gemeente geeft het goede voorbeeld, helpt inwoners en

bedrijven vergroenen en organiseert groene buurtdagen. Langs dijken, wegen en watergangen komt een Nectarroute: bloemrijke bermen en oevers die dorpen verbinden tot één netwerk voor insecten, vogels en wandelaars.

5. SCHONE LUCHT, SCHOON WATER EN BESCHERMING TEGEN VERVUILING

Inwoners moeten veilig kunnen ademen en wonen. Daarom dient de lucht- en waterkwaliteit te verbeteren, vervuiling zoals PFAS en schadelijke uitstoot aangepakt te worden en omwonenden beschermd tegen lozingen door verkeer, landbouw en bedrijven. De kwaliteit van lucht, water en bodem wordt gedeeld met inwoners, het Schone Lucht Akkoord wordt nageleefd, de gemeente handhaaft en geeft het goede voorbeeld met schoon en emissiearm werken.

6. GEZONDE DORPEN EN VEILIGE, GIFVRIJE SPEELPLEKKEN

Dicht bij huis moet het veilig zijn om te spelen en te leven, zonder gif van bestrijdingsmiddelen en met zo min mogelijk PFAS. Daarom gebruiken we op gemeentelijke grond geen bestrijdingsmiddelen, planten we alleen gifvrij en monitoren we PFAS in water en bodem en op speelplekken.

We hanteren het voorzorgsprincipe: geen bedrijfsmatig gebruik van gewasbestrijdingsmiddelen nabij bewoning en plekken waar kinderen of kwetsbare mensen verblijven, zoals bij scholen en zorglocaties.

7. OUDERE BOMEN BESCHERMEN, NIEUWE BOMEN PLANTEN

Strengere regels voor behoud van waardevolle bomen, een stevige herplantplicht – geen sprietjes maar volwaardige bomen – en extra aanplant in elk dorp. Een openbaar bomenregister, duidelijke kapcriteria en goede bescherming van wortels bij bouw en onderhoud. Meer ruimte voor groeiplaatsen en beter onderhoud tegen boomziektes. Bij bouwprojecten hebben bomen eerste rechten.

8. BOUWPROJECTEN DIE NATUUR TOEVOEGEN IN PLAATS VAN WEGHALEN

Met een groenfonds betalen ontwikkelaars met een bijdrage mee aan bomen, groenere buurten en herstel van natuur. Geen bouwproject zonder groener eindresultaat.

9. BESCHERMING VAN ICONISCHE SOORTEN

Van zeearend tot bijenorchis: we versterken gericht de leefgebieden van 17 kenmerkende soorten van de

Hoeksche Waard – inclusief een echte zandhommelzuidas. Dit o.a. met behulp van Europese subsidies.

10. SAMEN ZORGEN WE VOOR ONZE NATUUR

Bij plannen die invloed hebben op groen en dieren, luisteren we vanaf het begin naar de kennis van inwoners zelf, naar Hoekschewaards Landschap en andere natuurorganisaties. Overheden dienen samen verantwoordelijkheid te nemen bij bescherming van de natuur. Alleen samen kunnen we de Hoeksche Waard gezond en mooi houden. Zo laat GroenLinks-PvdA dit zien met Water Natuurlijk, de waterschapspartij die zich inzet voor natuur en duurzaamheid.

SAMEN MAKEN WE MEER WAARD.

ZELFS VANUIT DE OPPOSITIE. EEN GREEP:

- 🌀 Inzet voor behoud van damherten: zij aan zij met inwoners écht opgekomen voor de damherten in de Hoeksche Waard.
- 🌀 Natuurvriendelijk groenbeheer ingevoerd: dankzij ons Zwartboek wordt er minder gemaaid tijdens bloei- en broedseizoen en zijn medewerkers getraind om dieren en beschermde planten te sparen.
- 🌀 Beeldbepalende bomen behouden: samen met inwoners en o.a. Water Natuurlijk werd kap in Numansdorp en Mijnsheerenland voorkomen.
- 🌀 Bos beschermen: monumentale bomen worden beter beschermd en onze motie Betere Bescherming Bos blijkt nodig; landelijke berichtgeving over kap Bos van Los bevestigt dat onze gemeente bomen en natuur onvoldoende beschermt.
- 🌀 Groen dichterbij inwoners gebracht: we deelden biologische bloembollen uit, verzamelden groene buurtideeën en plantten zelf mee.
- 🌀 Met onze aangenomen motie voor inzicht in lucht-, bodem- en waterkwaliteit krijgen inwoners en raad op termijn eerlijke en actuele informatie over hun leefomgeving, en bijvoorbeeld PFAS.

5. DUURZAME MOBILITEIT

SAMEN VOOR VEILIG VERKEER EN LEEFBARE DORPEN

De Hoeksche Waard groeit. Nieuwe woningen, uitbreiding van bedrijventerreinen en toenemende verkeersstromen zorgen voor steeds grotere druk op onze wegen en dorpen. Daardoor komen leefbaarheid, verkeersveiligheid én het unieke open landschap onder druk te staan. De kwetsbare dijken en dorpslinten zijn nooit ontworpen voor deze hoeveelheden zwaar verkeer, tractoren en sluipverkeer. Bewoners ervaren trillingen, geluidsoverlast en verkeersonveiligheid.

Iedereen in de Hoeksche Waard verdient een veilige en gezonde leefomgeving. En daarom kan mobiliteit niet los worden gezien van woningbouw en bedrijvigheid. Want waar gebouwd wordt, heeft dat direct effect op wegen en dijken in de Hoeksche Waard.

Mobiliteit en leefbaarheid gaan hand in hand. Wij willen geen eiland waar

verkeer vrij baan heeft, maar waar mensen veilig kunnen lopen, fietsen, reizen en wonen. Geen zwaar verkeer over bewoonde dijken, meer veilige fietspaden en beter openbaar vervoer tussen de dorpen. GroenLinks-PvdA kiest voor een Hoeksche Waard die veilig en leefbaar blijft, ook als we groeien.

ONZE UITGANGSPUNTEN OM ELKAAR BETER TE BEREIKEN:

- ❁ Eerst de wegen op orde, daarna bouwen. Nieuwe woningen en bedrijven mogen pas komen als de verkeersoplossingen goed geregeld zijn.
- ❁ Dorpen en dijken zijn geen sluiproutes, kwetsbare woonstraten horen niet de afvoerput van doorgaand verkeer te zijn.
- ❁ Meer duurzame mobiliteit, minder afhankelijkheid van de auto.
- ❁ Investeren in fietsen in combinatie met OV zoals een extra busstation richting Dordrecht.
- ❁ Het wordt tijd dat het regionaal fietsplan Hoeksche Waard wordt uitgevoerd.
- ❁ Denken in alleen meer asfalt is niet de oplossing. Daarom moet de huidige wegenkaart opnieuw worden beoordeeld.
- ❁ Geen wegen voor zwaar verkeer door stilte en natuurgebieden.

Vijf keer samen weer Waard – veilige en schone mobiliteit bereikbaar maken:

1. VERSNELDE INVOERING 30KM ZONES

De dijken en dorpslinten zijn vol en kwetsbaar. We verminderen verkeersdruk en overlast door:

- ❁ Dijken afsluiten voor niet-bestemmingsverkeer.
- ❁ 30 km zones in alle dorpen en snelheidsbeperkende maatregelen, zoals een verkeerssluis bij de in- en uitgang van elk dorp.
- ❁ Mobiele flitspalen en intensiever toezicht tegen te hard rijden (ook in 30 km zones).
- ❁ Inzet van steekproefsgewijze fysieke verkeercontroles.
- ❁ Fietsstraten in en tussen dorpen met duidelijke verkeersaanwijzingen.
- ❁ Aanwijzen van vaste routes voor vrachtverkeer en weren van zwaar verkeer door woongebieden.
- ❁ Veilige omleidingen bij tijdelijke werkzaamheden aan wegen en dijken.

2. SLIMME EN DUURZAME MOBILITEIT

Een bereikbare Hoeksche Waard vraagt modern vervoer, geen extra asfalt. Wij kiezen voor:

- ❁ Snelle en veilige fietsverbindingen

tussen alle dorpen en naar Rotterdam e.o.

- 🌀 Betere en frequenter openbaar vervoer, vooral tijdens de spits.
- 🌀 Goede overstappunten en systeem van dorps-taxi/kleinschalig vervoer.
- 🌀 Een extra busstation richting Dordrecht als handig overstappunt voor automobilisten en fietsers.

3. WERKEN EN WONEN OP LOGISCHE PLEKKEN

Bedrijven horen niet midden in een dorp of naast kwetsbare natuur.

Wij willen:

- 🌀 Bedrijventerreinen verplaatsen uit woonkernen.
- 🌀 Duidelijke bewegwijzering naar terreinen om sluipverkeer te voorkomen.
- 🌀 Creatieve oplossingen voor parkeren en woningbouw bijvoorbeeld door parkeerpleinen en geïntegreerd parkeren.
- 🌀 We onderzoeken daarnaast een toekomstbestendige hoofdstructuur van wegen.

4. UITVOERING, GEEN NIEUWE RAPPORTEN

De problemen zijn bekend.

Bewoners(groepen) hebben keer

op keer aandacht gevraagd voor de veiligheid van dijken en dorpen. Het is tijd voor handelen. Uitvoering van het Mobiliteitsplan en bestaande onderzoeksrapporten, met duidelijke deadlines en resultaatverplichtingen. Jarenlange bekende knelpunten met urgentie oppakken, in samenwerking met bewonerscollectieven zoals het Collectief Veilige Dijken.

5. INWONERS BETREKKEN BIJ MOBILITEITSPANNEN

Te vaak worden inwoners op het laatste moment geconfronteerd met mobiliteitsplannen in hun dorp of buurtschap. Dat moet anders door vooraf inwoners te betrekken bij aanpassingen en oplossingen.

SAMEN MAKEN WE MEER WAARD.

ZELFS VANUIT DE OPPOSITIE. EEN GREEP:

⊗ Eerst zorgen voor goede wegen en verkeersveiligheid, daarna pas nieuwe woningen. Met onze motie Eerst bewegen, dan bouwen hebben we dit uitgangspunt vastgesteld.

⊗ De nachtbus blijft rijden.

⊗ Meer regie van inwoners en raad bij het mobiliteitsplan.

⊗ Meer aandacht voor veiligheid van diverse oversteekplaatsen.

⊗ Niet alleen bereikbaarheid voorop, maar ook verkeersveiligheid en leefbaarheid – amendement bij aanpak verkeersoverlast Hoeksche Waard zuidwest.

⊗ Duidelijke doorgang van het fietspad na herinrichting weg in Maasdam.

6. VEILIGHEID

SAMEN VOOR EEN GEMEENTE WAAR IEDEREEN ZICH VEILIG VOELT

Veiligheid begint in onze eigen gemeente: op straat, thuis, online én in de omgeving waar we wonen en werken. In de Hoeksche Waard moet je zonder zorgen over straat kunnen, moeten kinderen veilig opgroeien, moeten ouderen beschermd zijn en moeten inwoners kunnen vertrouwen op eerlijke informatie over risico's in hun leefomgeving.

Daarom kiezen wij voor een aanpak die niet wacht tot het misgaat, maar problemen voorkomt. Met sterke dorpen, zichtbare hulpverlening, betrouwbare informatie en een gemeente die inwoners serieus neemt wanneer zij onveiligheid ervaren. Van sociale veiligheid tot verkeersveiligheid, van huiselijk geweld tot milieuveiligheid: veiligheid gaat over ons allemaal, elke dag.

Tien keer samen meer Waard – voor een veilige Hoeksche Waard:

1. VEILIGE STRATEN EN ROUTES

Veiligheid begint in de straat met schone en overzichtelijke plekken, goede verlichting, duidelijke regels en snelle reactie. Met verlichte loop- en fietsroutes vanaf horeca, OV-haltes en sportverenigingen en extra aandacht voor veiligheid van vrouwen in de

openbare ruimte. En een meldpunt voor onveilige plekken, zodat inwoners snel kunnen doorgeven waar verlichting, zichtlijnen of inrichting beter moeten.

2. WIJKAGENTEN EN WIJK-BOA'S DIE ZICHTBAAR AANWEZIG ZIJN

Meer vaste wijkagenten en wijk-BOA's die de dorpen kennen en door inwoners worden herkend. In buurten waar overlast of onveiligheid wordt ervaren, zoeken we met bewoners en jongeren naar oplossingen waarbij straatcoaches kunnen ondersteunen. Hierbij kunnen Buurt Bestuurt en buurtpreventie beproefde methoden zijn.

3. PREVENTIE EN HULP BIJ HUISELIJK GEWELD, KINDERMISHANDELING EN OUDERENMISHANDELING

Sneller en toegankelijker hulp bij huiselijk geweld, kindermishandeling én ouderenmishandeling. Laagdrempelige opvang en Time-out-woningen in de Hoeksche Waard, zodat slachtoffers én plegers dichtbij hulp krijgen en escalatie wordt voorkomen. Eén lokaal steunpunt voor advies, signalering en doorverwijzing, in samenwerking met Veilig Thuis. Jaarlijks blijven we meedoen aan de bewustwordingscampagne Orange the World.

4. LOKALE WEERBAARHEID BIJ CRISES

Eindelijk een plan voor lokale weerbaarheid: wat doen we bij langdurige stroomuitval, digitale uitval of noodsituaties? Hierin kan de gemeente meer regie nemen. Dorpen krijgen een eigen netwerk van vrijwilligers, organisaties en gemeente. Met extra ondersteuning voor kwetsbare inwoners en mensen met een laag inkomen, die vaak minder voorbereid kunnen zijn.

5. JONGERENVEILIGHEID: VOORKOMEN IS BETER DAN HANDHAVEN

Investeren in jongerenwerk, positieve ontmoetingsplekken en sport- en cultuuractiviteiten, zodat jongeren perspectief krijgen en overlast wordt verminderd. Samen met scholen, jongerenwerk en ouders werken aan vroegtijdige signalering van problemen, radicalisering en extremisme. Als bewezen is dat een coffeeshop kan helpen om harddrugsgebruik te voorkomen en te verminderen, houden we de komst van een verantwoorde en goed gecontroleerde coffeeshop niet tegen.

6. VEILIGHEID IN DE OPENBARE RUIMTE VOOR IEDEREEN

Aanpak van racisme, antisemitisme, discriminatie en onveilige situaties voor LHBTIQ+-inwoners. Meer aandacht voor sociale veiligheid bij evenementen, horeca, uitgaansroutes en online. En effectieve aanpak van vuurwerkoverlast.

7. AANPAK VAN ONDERMIJNING EN CRIMINALITEIT

Als gemeente zijn we scherp op het tegengaan van witwassen, drugslabs en andere vormen van ondermijnende criminaliteit. We werken nauw samen met politie, Belastingdienst en de

Veiligheidsregio om criminele netwerken buiten de Hoeksche Waard te houden en aan te pakken. Bij sluiting van een woning na vondst van drugs zorgen we dat kinderen niet de dupe worden, de gemeente weegt hun belangen altijd mee en voorkomt dat gezinnen onnodig op straat komen te staan.

8. VERKEERSVEILIGHEID IN ALLE DORPEN

Lees daarover alles in ons hoofdstuk over Mobiliteit. Maar in een notendop: Maximaal 30 km en minder zwaar verkeer in dorpen en op smalle dijken, met meer handhaving. Dit zodat onze wegen veiliger worden voor fietsers, wandelaars, kinderen en omwonenden. En dat niet langer als doelen in rapporten, maar als maatregelen die daadwerkelijk worden gerealiseerd.

9. BESCHERMING TEGEN RISICO'S VAN INDUSTRIE EN GASWINNING IN ONZE VIJF GASVELDEN

Inwoners hebben recht op duidelijke en eerlijke informatie over risico's in hun omgeving. Daarom eisen we volledige transparantie over bodemdaling, kans op bevingen en schade door gaswinning in de Hoeksche Waard. En duidelijkheid over veiligheidsrisico's op bedrijventerreinen zoals SHIPP21, zeker bij opslag van gevaarlijke stoffen. Zwaar vervuilende industrie hoort niet

thuis op ons eiland en mag ons milieu ook niet vanuit de regio vervuilen. Daarom wordt er streng gecontroleerd, met onafhankelijke metingen van lucht-, bodem- en waterkwaliteit. De gemeente staat naast inwoners bij vragen of schade en grijpt in wanneer gezondheid of veiligheid in het geding is. We willen komen tot afbouw van milieucategorie 5 en hoger voor bedrijven nabij woongebied.

10. DIGITALE VEILIGHEID EN BESCHERMING TEGEN OPLICHTING

Preventiecampagnes om ouderen en andere kwetsbare groepen digitaal weerbaar te maken. Actieve voorlichting tegen oplichting, zoals malafide rioolbedrijven en phishing. Persoonsgegevens van inwoners bewaren we zoveel mogelijk in Nederlands of Europees beheer, zodat onze gemeente niet afhankelijk is van buitenlandse techbedrijven en wetgeving uit de VS. Zo houden we onze data veilig, van onszelf en onder onze eigen democratische controle.

SAMEN MAKEN WE MEER WAARD.

ZELFS VANUIT DE OPPOSITIE. EEN GREEP:

- Een plan voor lokale weerbaarheid bij langdurige stroomuitval, digitale uitval en andere noodsituaties met speciale aandacht voor kwetsbare inwoners en lage inkomens.
- Meer aandacht voor veiligheid vrouwen en partnergeweld.
- Veiligheid voor omwonenden van risicovolle bedrijventerreinen op de agenda gezet.
- Betere informatie over gaswinning en de risico's.
- Meer verkeersveiligheid afgedwongen, veiliger oversteken (o.a. N217), 30 km-zones in mobiliteitsplan en aanpassing gevaarlijke kruisingen met landbouwverkeer.
- Aandacht voor digitale veiligheid bij de gemeente
- Wij hielden toezicht op bescherming van natuur en leefomgeving tegen vervuiling.

7. ENERGIE EN KLIMAAT

SAMEN TOEKOMSTBESTENDIG VOORUIT

De energierekening is grillig, zomers worden heter en buien vallen steeds vaker met bakken tegelijk. Gelukkig heeft de Hoeksche Waard de afgelopen jaren grote stappen gezet richting een energieneutraal eiland in 2040. Energieneutraal betekent voor inwoners dat energie goedkoper en stabiel is, de lucht schoner is en meer woningen comfortabel zijn in zowel de zomer als de winter.

Maar die vooruitgang staat onder druk, omdat niet alle partijen de energietransitie belangrijk genoeg vinden. Voor GroenLinks-PvdA geldt: afspraak is afspraak. Voor een gezonde en veilige toekomst moeten we tempo maken, steun organiseren en slimme keuzes maken.

Nieuwe grote windturbines of grootschalige zonneweides op waardevolle landbouwgrond zijn niet noodzakelijk. Het kan met wat wél past: zon op dak of bij parkeerplaatsen en busstations, kleine windmolens op boerenerven en nieuwe innovatieve technieken. We werken aan een groene toekomst met schone energie waar inwoners juist profiteren van lagere kosten en lokale opbrengsten.

Zo bouwen we aan een Hoeksche

Waard waar huizen ook in hete zomers koel zijn, straten bij hoosbuien droog blijven, de energierekening betaalbaar blijft én waar we samen eigenaar zijn van de oplossingen.

Tien keer samen meer waard – voor een duurzaam eiland:

1. ENERGIE UIT DE BUURT WAAR INWONERS ÉCHT IETS AAN HEBBEN

We zetten maximaal in op lokale opwek: zon op al onze daken, bij bedrijven, sportcomplexen en parkeerplaatsen. Inwoners kunnen meedoen via lokale energiecoöperaties, waardoor zij direct profiteren van lagere kosten en een deel van de opbrengst.

2. BETAALBARE ENERGIE DOOR STERKE LOKALE OPSLAG

Nieuwe woonwijken krijgen een wijk- of buurtbatterij, zodat de stroom die we samen opwekken wordt opgeslagen wanneer er overschot is en terugvloeit als zon en wind het even laten afweten. Dat is voordeliger, meer solidair én het ontlast het elektriciteitsnet.

3. WARMERE HUIZEN EN EEN LAGERE REKENING

Door sociale huurwoningen sneller te isoleren daalt de energierekening blijvend. Vooral mensen met een lager inkomen merken dat direct: hun huis wordt comfortabeler en de maandlasten voorspelbaarder. De energiecoaches blijven inwoners met gratis energieadvies helpen.

4. KOELE DORPEN EN DROGE STRATEN BIJ EXTREME BUIEN

Nieuwbouw en bestaande wijken worden voorbereid op hitte en hoosbuien: nieuwe sloten en vijvers, wadi's, meer bomen en groene daken. Dit geeft schaduw,

minder wateroverlast en een prettiger leefklimaat in de straat.

5. GROENE STRATEN WAAR JE PRETTIG WOONT

Straat- en wijkinitiatieven om te vergroenen ondersteunen we ruimhartig. Inwoners ervaren meer schaduw, minder hittestress en een groener uitzicht. Scholen krijgen hulp om schoolpleinen te vergroenen, zodat kinderen op een natuurlijke plek kunnen spelen.

6. GROENER WONEN BEGINT BIJ JE EIGEN TUIN

Nieuwe bewoners krijgen een startpakket met informatie over vergroening én inheems bloemenzaad. De actie Tegel eruit – plant erin krijgt een vaste plek in onze jaarlijkse agenda,

zodat tuinen steeds meer bijdragen aan koelte en biodiversiteit. We maken de subsidies voor een regenton, bomen of een groen dak én het advies van tuinrangers beter bekend.

7. DE GEMEENTE GEEFT ZELF HET GOEDE VOORBEELD

We verduurzamen onze eigen gebouwen sneller. Daarbij proberen we nieuwe technieken uit, zodat we ervaring opdoen en inwoners goed kunnen uitleggen wat werkt en wat niet.

8. DE GEMEENTE ONDERSTEUNT VERDUURZAMING

De gemeente helpt inwoners met begrijpelijke informatie, pop-uplocaties in de dorpen en adviseurs die laten zien welke maatregelen en subsidies bij jouw woning passen. Ondernemers en maatschappelijke organisaties kunnen terecht voor praktisch advies, een energiescan en hulp bij het vinden van passende regelingen. Zo wordt verduurzamen voor iedereen eenvoudiger en betaalbaarder.

9. KLEINE WINDMOLENS DIE PASSEN BIJ ONS LANDSCHAP EN ONZE GESCHIEDENIS

In de Hoeksche Waard kennen we allemaal de kleine iconische Bosman-poldermolen die bijna honderd jaar geleden in Piershil werd ontwikkeld

en daarna de wereld veroverde om gebieden te ontwateren.

Kleine windmolens kunnen net zo iconisch worden: op het boeren erf of een bedrijfsterrein en nu niet voor drooglegging, maar voor het opwekken van schone energie.

10. INNOVATIEVE ENERGIE-OPLOSSINGEN DIE PASSEN BIJ ONS EILAND

Bedrijven en boeren krijgen ruimte om nieuwe energie-oplossingen te proberen, zoals biogas, warmteopslag of het stroomnet slimmer gebruiken. Ieder jaar reiken we een energieprijs uit. Zo kan de Hoeksche Waard uitgroeien tot een plek waar we slimme en schone technieken ontwikkelen die goed bij ons landschap passen.

SAMEN MAKEN WE MEER WAARD.

ZELFS VANUIT DE OPPOSITIE. EEN GREEP:

-
- A woman with long brown hair, wearing a green t-shirt and blue jeans, is sitting on a green roof. She is smiling and looking towards the camera. The roof is covered with green plants and solar panels. In the background, there are trees and a cloudy sky.
- Geen gascontracten uit Rusland. Dankzij onze vragen inzet binnen de Veiligheidsregio ZHZ om deze contracten te beëindigen.
 - Duurzaam bouwen zichtbaar. Voordat de raad over een nieuwbouwproject besluit, is duidelijk hoe energiezuinig en toekomstbestendig het wordt.
 - We gingen greenwashing tegen. De gemeente moet niet alleen groen praten, maar ook groen doen.
 - We regelden betere en duidelijke steun bij hoge energiekosten.
 - Verruiming regels voor zonnepanelen, ook op bijvoorbeeld zijgevels.

8. SPORT EN BEWEGEN

SAMEN ACTIEF

We willen dat iedereen in de Hoeksche Waard dichtbij huis actief kan zijn. Dat moet kunnen op elk niveau en voor iedereen, ongeacht inkomen, leeftijd of beperking. Daarom investeren we in toegankelijke sportplekken, groene beweegruimte en goede samenwerking tussen scholen, verenigingen en welzijnsorganisaties. Sport en bewegen horen bij onderwijs, jeugd, gezondheid, zorg, recreatie en economie. Dat vraagt om één gezamenlijke aanpak.

Bewegen krijgt een vaste plek in het beleid van de gemeente. We werken samen met HW Actief, welzijnsorganisaties, scholen en de sportraad. Bewegen helpt tegen eenzaamheid, draagt bij aan gezondheid en versterkt de gemeenschap. Alle beleidsterreinen – van onderwijs tot zorg – moeten bijdragen aan een actieve en gezonde Hoeksche Waard. Bewegen is geen bijzaak, maar een manier om samen vooruit te komen.

Tien keer samen meer Waard – iedereen in beweging, in elk dorp, op elk moment:

1. BEWEGEN IN ELK DORP

Iedereen moet kunnen bewegen, in elk dorp en op elk moment. De openbare ruimte wordt zo ingericht dat bewegen vanzelfsprekend wordt. We willen meer en beter onderhouden wandel- en fietsroutes, veilige paden voor hardlopers en mountainbikers. In elk dorp komen inclusieve beweeg- en speelplekken voor jong en oud, met plekken je elkaar kunt ontmoeten.

2. JEUGD, SPORT EN BEWEGEN

Elk kind moet kunnen meedoen, ook als er thuis weinig geld is. We zorgen voor goede gymlessen en genoeg beweegruimte rond scholen. Sportklassen en samenwerking tussen scholen en verenigingen helpen talent

te ontwikkelen. Het Jeugdfonds Sport & Cultuur ondersteunt gezinnen zodat kinderen kunnen sporten. Geen kind zonder zwemdiploma A, want dat is belangrijk voor de veiligheid. Ook kinderen met een beperking moeten kunnen spelen in elk dorp. We verruimen het budget voor JSC zodat nieuwkomers naast hun zwemdiploma ook een tweede activiteit kunnen doen. Zwembaden en voorzieningen voor iedereen mogen niet ontbreken.

3. VOOR ALLE JEUGD

Heb je als ouder of verzorger weinig geld? Maar wil je kind graag sporten? Of op dansles, muziekles, zwemles of iets anders? Het Jeugdfonds Sport en Cultuur kan de club betalen. Het helpt ook als er spullen nodig zijn zoals sportkleding of dansschoenen. Daar geven we als gemeente meer bekendheid aan, want ieder kind moet kunnen meedoen.

4. SPORTTALENT ALS AMBASSADEUR

In de Hoeksche Waard zijn veel sporttalenten. Zij kunnen anderen inspireren en laten zien wat mogelijk is met inzet en ondersteuning. Ze kunnen anderen enthousiast maken via clinics, workshops en schoolbezoeken. Samen met sportbonden en HW Actief koppelen we talenten aan amateursport

en sociale projecten om sport onder jongeren te promoten. De jaarlijkse sportprijs voor het beste Hoeksche Waardse sportteam, club en talent is daarbij van groot belang.

5. SPORTVERENIGINGEN EN AANBIEDERS

Sportverenigingen en sportaanbieders verdienen steun en waardering. We investeren in duurzame accommodaties en ondersteunen verenigingen bij het vinden en behouden van vrijwilligers. Met een jeugdbegeleidingsplan en nauwere samenwerking tussen verenigingen, commerciële aanbieders en scholen versterken we het lokale aanbod. Sportscholen bieden een gevarieerd programma voor ouderen. We stimuleren het gebruik van het Volwassenen Sportfonds en bewerkstelligen voldoende budget.

We zetten in op het behoud van jeugdleden, bevorderen deelname van volwassenen en zorgen voor inclusieve beweegmogelijkheden voor mensen met een beperking. Ook ondersteunen we reanimatieprogramma's.

6. SPORT- EN BEWEEGNOTA: VAN PLAN NAAR PRAKTIJK

In de sport- en beweegnota heeft de gemeente afspraken gemaakt om sport en bewegen te bevorderen.

Enkele onderdelen zijn uitgevoerd, maar inwoners en verenigingen merken daar nog te weinig van. De nota moet actief, zichtbaar en in samenhang wordt uitgevoerd. We pleiten we voor een uitvoeringsagenda met duidelijke doelen, resultaten en budgetten en een jaarlijkse rapportage. Zo kan iedereen zien wat er is bereikt. We versterken de samenwerking tussen gemeente, sportraad, HW Actief en zorg- en welzijnsorganisaties. Sport en bewegen worden onderdeel van beleid voor gezondheid, onderwijs en leefbaarheid.

7. MEER INWONERS IN BEWEGING

Verenigingen hebben steeds hogere lasten. Daarom willen we ons inzetten voor betaalbare huurtarieven voor sportvelden en binnensportaccommodaties. We stimuleren samenwerking tussen aanbieders om kennis en middelen te delen. Bij Bres-accommodaties moeten passende en betaalbare huurtarieven blijven gelden. We stimuleren strippenkaarten waarmee inwoners gratis verschillende sporten kunnen uitproberen.

8. SPORTSPULLENBANK

Thuis en bij verenigingen liggen veel sportspullen ongebruikt in kasten. Deze spullen zijn nog goed. Daarom pleiten we voor een sportspullenbank voor

mensen met een kleine portemonnee.

9. BEWEGEN VOOR GEZONDHEID EN WELZIJN

Bewegen helpt tegen eenzaamheid, stress en gezondheidsproblemen. Daarom stimuleren we inwoners om dichtbij huis in beweging te komen, met laagdrempelige activiteiten in elk dorp. We verbinden sport met welzijn, zorg en preventie: via gezamenlijke programma's met huisartsen, fysiotherapeuten, scholen en HW Actief. Zo blijft bewegen een middel om gezond en vitaal te blijven, voor alle leeftijden.

10. BUITEN SPORTEN EN LOKALE BEWEEGEVENEMENTEN

De buitenruimte biedt volop kansen voor beweging. We ondersteunen dorpen en verenigingen bij het organiseren van wandeltochten, hardloopevenementen, fietsactiviteiten en sportdagen. Daarnaast willen we meer openbare plekken voor buitensport. Zo maken we sporten toegankelijk zonder drempels of contributie.

SAMEN MAKEN WE MEER WAARD.

ZELFS VANUIT DE OPPOSITIE. EEN GREEP:

- ⊗ We zorgden dat de raad opnieuw naar de plannen voor sport en buitensport keek, zodat inwoners weten waar ze op kunnen rekenen.
- ⊗ Een volwassensportfonds is toegezegd.
- ⊗ Aandacht voor het belang van zwembad 's-Gravendeel, met onderzoek of het behouden kan blijven.
- ⊗ Door onze motie met VVD kan de hockeyclub de noodzakelijke nieuwe velden krijgen.
- ⊗ We zorgen voor meer helderheid voor inwoners en verenigingen over de middelen van de gemeente voor sport en beweging, talentontwikkeling en bewegingsonderwijs.

9. ONDERWIJS

SAMEN VOOR GELIJKE KANSEN

Onderwijs bepaalt hoe kinderen kunnen meedoen, dromen waarmaken en hun talenten ontwikkelen. De gemeente zorgt al voor goede, veilige en duurzame schoolgebouwen, maar we kunnen veel meer betekenen. Door scholen te verbinden met sport, cultuur en het verenigingsleven versterken we al deze sectoren én geven we kinderen een rijkere schooldag waarbij ze voldoende in beweging blijven.

Niet elk kind start onder dezelfde omstandigheden. Kansenongelijkheid begint vroeg, en het vraagt samenwerking tussen scholen, ouders, verenigingen en de gemeente om dat verschil kleiner te maken. Ook is het belangrijk dat nieuwkomers op ons eiland goed kunnen instromen en niet langer naar andere gemeenten hoeven voor passende begeleiding.

Met betere ondersteuning, sterke samenwerking en extra mogelijkheden voor sport, cultuur en MBO-onderwijs bouwen we aan een Hoeksche Waard waar ieder kind zich gezien en gesteund voelt.

Tien keer samen meer Waard – voor onderwijs waar ieder kind zich kan ontwikkelen:

1. KANSENGELIJKHEID

Scholen signaleren als kinderen opgroeien in armoede, onveiligheid of andere problemen, en de gemeente zorgt dan voor passende hulp. De gemeente helpt bij het mogelijk maken van noodzakelijke schoolmaterialen of een fiets, wanneer dat nodig is. We ondersteunen scholen ook bij het tegengaan van racisme, discriminatie en antisemitisme, zodat ieder kind zich veilig en gezien voelt. Daarnaast investeren we in voorschoolse educatie, zodat kinderen met een achterstand al vóór de basisschool extra ondersteuning krijgen en beter kunnen starten.

2. INTERNATIONALE SCHAKELKLAS OP HET EILAND

Nieuwkomers krijgen voortaan les in een eigen internationale schakelklas (ISK) op ons eiland. Zo hoeven zij niet meer naar andere gemeenten voor passend onderwijs, wat de integratie versterkt.

3. MEER MBO-OPLEIDINGEN IN DE HOEKSCHÉ WAARD

We onderzoeken samen met scholen en ondernemers welke MBO-richtingen haalbaar zijn. Lokale bedrijven spelen een belangrijke rol bij het bieden van stageplekken.

4. SCHOLEN DIE VERBONDEN ZIJN MET SPORT EN CULTUUR

Sportverenigingen bieden clinics en workshops in het bewegingsonderwijs en stellen hun accommodaties vaker open. Culturele instellingen werken met scholen samen aan muziek, theater en creatieve lessen, zodat kinderen meer ontdekken en hun talenten kunnen ontwikkelen.

5. LEREN OVER DE HOEKSCHÉ WAARD

De gemeente ondersteunt scholen om kinderen over de natuur, geschiedenis en leefomgeving van ons eiland te leren. Scholen kunnen hierbij samenwerken met Hoekschewaards Landschap, musea, erfgoedgroepen en culturele instellingen. Zo groeien kinderen op met kennis en respect voor hun omgeving.

6. SCHOOLGEBOUWEN DIE MEER KUNNEN DAN ALLEEN ONDERWIJS

Bij nieuwbouw kijken we of scholen slim gecombineerd kunnen worden én of het gebouw multifunctioneel kan worden gebruikt voor activiteiten die het dorp nodig heeft.

7. GROENE EN GEZONDE SCHOOLPLEINEN

We maken subsidie voor het vergroenen van schoolpleinen ruimer beschikbaar, zodat meer scholen een groene, koele en uitnodigende buitenruimte kunnen creëren.

8. MUZIEK VOOR ELK KIND

Alle kinderen krijgen muziekonderwijs. We ondersteunen scholen bij het opleiden van hun leerkrachten tot muziekdocenten, zoals nu gebeurt in samenwerking met Cultuureducatie met Kwaliteit.

9. IEDERE SCHOOL EEN EIGEN SCHOOLBIBLIOTHEEK

Bibliotheek Hoeksche Waard krijgt een grote rol in het opzetten en ondersteunen van schoolbibliotheken, zodat lezen laagdrempelig wordt.

10. RUIMTE VOOR ONDERWIJSPROFESSIONALS OM HIER TE WONEN

Als het nodig is geven we leraren voorrang binnen de woningmarkt, zodat scholen voldoende personeel kunnen aantrekken en behouden.

SAMEN MAKEN WE MEER WAARD.
ZELFS VANUIT DE OPPOSITIE. EEN GREEP:

- 🌀 Stimulans en ondersteuning voor groene schoolpleinen.
- 🌀 Problemen met leerlingenvervoer op de agenda gezet.
- 🌀 Breed ingezet op gelijke kansen in het onderwijs.
- 🌀 Ouders van kinderen met een jeugdbeschermingsmaatregel krijgen voortaan snelle toegang tot schuldhulp, zodat gezinnen eerder rust krijgen.
- 🌀 Subsidie voor scholen voor lessen omgaan met geld.
- 🌀 Actief bijgedragen aan schoolbezoeken aan het gemeentehuis.

10. CULTUUR EN RECREATIE

SAMEN HET EILAND BELEVEN

Er is hier veel te ontdekken. Musea zoals Museum Hoeksche Waard, goede restaurants, fietsroutes, Tiengemeten als geliefde natuurparel en festivals als het Bram Rosa Festival en Sunglow. En dorpen waar inwoners zélf het verschil maken met feesten, muziek, sport en cultuur. Elk weekend zijn er activiteiten die onze dorpen verbinden en levendig houden. En steeds meer mensen ontdekken hoe fijn het is om hier te wandelen, fietsen, aan het water te zitten of gewoon door de dorpen te struinen.

Maar er liggen nog veel onbenutte kansen: inwoners beoordelen de recreatie met een magere voldoende. Veel plekken zijn moeilijk vindbaar,

voorzieningen zijn ongelijk verdeeld over het eiland, water en erfgoed worden te weinig gebruikt voor beleving, routes sluiten niet altijd aan, jong en oud missen ruimte voor cultuur en meer familie-uitjes zijn gewenst. Ons eiland heeft veel potentie, maar benut nog niet alles.

Daarom willen wij recreatie, toerisme en cultuur verder brengen, op een manier die past bij onze schaal, onze dorpen en onze natuur. Doordat we samen met boeren ons landschap natuurrijker maken, ontstaat een eiland dat aantrekkelijker wordt om te beleven. Daarnaast zien wij kansen om cultuur,

recreatie en toerisme nog verder te versterken.

Tien keer samen meer Waard – met een beter beleefbaar eiland voor iedereen:

1. MEER TE BELEVEN

Bioscoop/filmhuis, theater, speelnatuur, chill-plekken, pop-up cultuur (zoals zomerfilmavonden bij het Fort) en betere OV-verbindingen om daar te komen. We krijgen meer culturele plekken als we erfgoed niet slopen, maar herbestemmen. Zo kan het CreActief uitgroeien tot een culturele hotspot met filmzaal, podium, exporuimte en eetcafé.

We zorgen dat kunst, muziek en theater betaalbaar en dichtbij zijn, ook voor mensen met een laag inkomen. En nu er over een nieuw gemeentehuis wordt gedacht, willen wij daarin het theater en podium voor grotere voorstellingen die de Hoeksche Waard nog mist.

2. STRANDJES EN WATERPLEKKEN AANTREKKELIJKER MAKEN

Meer aandacht voor strandjes, doorwaadbare plekken, uitzichtpunten aan het Spui, Haringvliet en Hollands Diep, plus veilige zones voor zwemmen, kanoën, suppen en beleving langs oevers waar dit ecologisch verantwoord is.

3. ONS CULTUREEL ERFGOED MEER ZICHTBAAR LANGS WANDEL- EN FIETSRoutes

Via cultureel erfgoed, kunstwerken, audiotours en verhalen maken we langs routes zichtbaar wat onze geschiedenis bijzonder maakt, waarbij horeca deze onderweg kan laten proeven. Dit o.a. samen met de archeoloog, kunstenaars, historische- en erfgoedverenigingen.

4. DORPSCENTRA ALS STARTPUNT VOOR CULTUUR MET GRATIS BIBLIOTHEEK

Aantrekkelijke pleinen, horeca, informatiepunten en verblijfskwaliteit die routes verbindt met het dorpsleven. Dorpshuizen en jongerencentra krijgen meer mogelijkheden voor cultuur- en makerruimtes, kleine podia, workshops en opening 's avonds. Bibliotheken zetten we meer centraal als ontmoetingsplekken. Zij stimuleren lezen, bieden inwoners hulp bij taal, digitale vaardigheden en er zijn activiteiten voor jong en oud. Lidmaatschap moet daarom gratis zijn.

5. CULTUUR EN LOKALE GESCHIEDENIS VOOR JEUGD

We maken cultuur en erfgoed aantrekkelijk voor kinderen en jongeren door ze onderdeel te laten worden van verhalenroutes, workshops, muziek-

en kunstprojecten op plekken met een sterke geschiedenis – van forten tot dijken en oude dorpskernen. Door samen te werken met scholen, kunstenaars en lokale makers krijgt jeugd de kans om zelf kunst te creëren, archeologie te ontdekken en hun eigen blik op de Hoeksche Waard zichtbaar te maken.

6. MEER KUNST- EN CULTUURVRIENDELIJKE VOORZIENINGEN VOOR JONG EN OUD

We maken plekken als jongerencentra, woonzorginstellingen en dorpshuizen uitnodigend voor kunst en cultuur. Denk aan creatieve workshops, muziek- en filmactiviteiten, tentoonstellingen van lokale makers en projecten waarin jongeren en ouderen samen verhalen, kunst of herinneringen delen. Zo wordt cultuur iets dat je dichtbij kunt beleven, in elke levensfase. We stimuleren daarnaast een kunstuitleen met werk van lokale makers, zodat inwoners kunst dichtbij kunnen beleven en kunstenaars meer zichtbaarheid krijgen

7. KLEINSCHALIGE, PASSENDE VERBLIJFSRECREATIE

Boerencampings, erf-B&B's, tiny houses en duurzame logeerplekken die lokale ondernemerschap en landbouw versterken.

8. MEER ZICHTBAARHEID VOOR LOKALE PRODUCTEN EN BOEREN

Streekproductenroutes, boerderijwinkels, proeverijen en korte-ketenpunten langs fietsroutes, zodat recreatie direct bijdraagt aan de lokale economie.

9. FEEST EN FESTIVAL VOOR VERBINDING

We maken ruimte voor feesten en festivals die inwoners verbinden en lokale cultuur zichtbaar maken, zonder schade voor natuur en omgeving. We faciliteren evenementen zoals dorpsfeesten, muziekoptredens, kunstmarkten en festivals. We denken mee over festivals waar cultuur, kunst, verhalen en erfgoed voor jong en oud samenkomen. Lokale makers en vrijwilligers krijgen hierbij extra ondersteuning, zodat nieuwe initiatieven kunnen groeien.

10. BETERE BEREIKBAARHEID EN TOEGANKELIJKHEID

Pontjes, fietspontjes, betere OV-aansluitingen en prettig bereikbare recreatieplekken, zodat iedereen, ook zonder auto, het eiland kan ontdekken. Toegankelijke recreatie voor iedereen: voorzieningen voor mensen met een beperking of kleine beurs.

SAMEN MAKEN WE MEER WAARD. ZELFS VANUIT DE OPPOSITIE. EEN GREEP:

- Een Suze Groeneweg-jaar met activiteiten en een beeld van deze arbeidersdochter uit Strijensas, de eerste vrouw in de Tweede Kamer (namens de SDAP, voorloper van de PvdA).
- De potentie van CreActief onder de aandacht als filmhuis, concertpodium, expositieruimte en eetcafé met terras, zodat dit wordt meegenomen bij de aanbesteding.
- Inzet voor meer mogelijkheden nachthoreca.
- Zondagsopenstelling van winkels.
- Oliebollenverkoop op Oudejaarsdag ondanks zondagssluiting laten toestaan.
- Nachtbus. Dankzij ons voorstel na een petitie van jongeren bleef de nachtbus tussen Oud-Beijerland en Rotterdam rijden.

11. ECONOMIE - FINANCIEN

SAMEN VOOR ZEKERHEID EN SOLIDARITEIT

Onze gemeente heeft al jaren te maken met te weinig geld van het Rijk, waardoor belangrijke taken onder druk staan. Landelijk werkt onze partij aan het voorkomen van de ‘ravijnjaren’, maar ook de Hoeksche Waard krijgt hiermee te maken. Juist in deze onzekere tijd kiezen wij voor beleid dat betrouwbaar, solidair en duurzaam is. De sterkste schouders dragen de zwaarste lasten, de vervuiler betaalt meer. En we bouwen aan een sterke lokale economie met voldoende werk en ruimte voor sociaal ondernemerschap en omscholing.

Een sociale gemeente staat naast inwoners, vooral wanneer iemand kwetsbaar is. We hebben geleerd dat een ruimhartig vangnet grotere problemen kan voorkomen, met snelle en duidelijke steun. Dat betekent minder gedoe met regels en formulieren, en een gemeente die snel en begripvol reageert.

Voor inwoners moet helder zijn waar hun belastinggeld naartoe gaat. Geen verspilling, maar duidelijke keuzes die onze inwoners en dorpen sterker maken. We investeren slim, sociaal, gericht en duurzaam. Geld dat de gemeenteraad vrijmaakt mag niet werkloos op de plank blijven liggen, maar moet terechtkomen bij plannen die ons eiland eerlijker en groener

maken. Daarnaast maakt onze gemeente nog te weinig gebruik van de kansen voor financiering vanuit de EU, het Rijk en de provincie. Wij zetten daar maximaal op in.

We willen geen dure rapporten die zich opstapelen, marketingcampagnes om ons eiland ‘te verkopen’ of te ontwikkelen als ‘logistieke hub’ tussen Rotterdam en Antwerpen met extra vrachtverkeer en distributiecentra. We willen een gemeente die investeert in een groene en sociale gemeente, met echt betaalbare woningen, natuurherstel, toekomstbestendige mobiliteit, levendige dorpen en een duurzame economie.

Tien keer samen meer Waard – voor een eerlijke en toekomstgerichte economie:

1. SLIM EN SOCIAAL INVESTEREN IN MENSEN

We gebruiken een deel van het geld in de spaarpot van de gemeente om sociaal te investeren: inwoners die dat nodig hebben krijgen een duwtje in de rug, zodat ze zelf weer verder kunnen. We investeren ook in sport, gezondheid en voorkomen van problemen. Als mensen hierdoor minder hulp nodig hebben, levert dat voor hen én voor de gemeente voordeel op.

2. GERICHT EN DUURZAAM INVESTEREN IN ONS EILAND

We gaan zorgvuldig om met belastinggeld en kiezen voor investeringen die inwoners direct helpen: groen, zorg, betaalbare woningen, dorpsvoorzieningen en duurzaamheid. Geen verspilling en geen dure gebiedsmarketing. Geld dat beschikbaar wordt gesteld, blijft niet op de plank liggen. En we benutten kansen op geld van Rijk, provincie én EU maximaal. Zoals voor agrarisch natuurbeheer om samen met boeren ons landschap te versterken. En met ons internationaal unieke bedijkingslandschap kunnen Europese fondsen helpen bij het oplossen van

verkeersproblematiek op onze dijken. Zo kunnen we gericht investeren zonder de lokale lasten te verhogen.

3. EEN TOEGANKELIJKE GEMEENTE VOOR IEDEREEN

De gemeente blijft bereikbaar voor iedereen: aan de balie, telefonisch en online. Formulieren en brieven zijn in begrijpelijke taal, en inwoners die hulp nodig hebben bij digitale zaken kunnen die eenvoudig krijgen. Zo valt niemand buiten de boot.

4. DE STERKSTE SCHOULDERS DRAGEN DE ZWAARSTE LASTEN

De vervuiler betaalt meer. Inwoners met een laag inkomen krijgen ruime kwijschelding en maatwerk, zodat niemand door lokale lasten in de problemen komt.

5. ONS EILAND GEEN LOGISTIEK CENTRUM VOOR ROTTERDAM EN ANTWERPEN, WÉL VERNIEUWEND

We stimuleren duurzame en innovatieve bedrijven en er komt een jaarlijkse verduurzamingsprijs. Tegelijk blijven we tegen verdozing en datacentra die niet passen bij ons landschap. Er is nog voldoende ruimte op bestaande bedrijventerreinen door slim inrichten. Ontwikkelaars betalen van hun winst bij (woning)bouw mee aan natuurherstel via een groenfonds. Geen bouwproject

zonder een groener eindresultaat. Geen lobby voor vervuilende industrie of logistieke hub tussen Rotterdam en Antwerpen met extra vrachtverkeer en distributiecentra.

6. STERKE EN TOEGANKELIJKE WINKELGEBIEDEN – KOOP LOKAAL

We pakken leegstand in winkelgebieden actief aan en zorgen dat lokale ondernemers zich in alle dorpen goed kunnen vestigen. Winkelgebieden moeten voor iedereen toegankelijk zijn. Daarom willen we overal openbare toiletten. We verbeteren het onderhoud naar het hoogste niveau en kijken samen met ondernemers en inwoners welke winkels en markten nodig zijn. Voor de parkeerproblemen in Oud-Beijerland onderzoeken we of een “blauwe zone” in het weekend kan helpen. We zorgen dat in alle dorpen dezelfde winkeltijden gelden, zodat ondernemers duidelijkheid hebben en gelijk worden behandeld.

De gemeente koopt lokaal, duurzaam en sociaal in: met biologisch voedsel, circulaire materialen en werkt samen met sociale ondernemingen.

7. MINDER EXTERNE INHUUR, MEER EIGEN KENNIS

We houden ons aan de Roemernorm: maximaal 10% externe inhuur.

We investeren in een sterke eigen organisatie en brengen de plantsoenendienst terug.

8. SOCIAL RETURN ÉN EEN STERKE SOCIALE ECONOMIE

Bedrijven die voor de gemeente werken, investeren aantoonbaar terug in de samenleving, bijvoorbeeld door werk- of leerplekken voor inwoners met afstand tot de arbeidsmarkt. We staan voor werk met een eerlijk loon, zodat iedereen kan rondkomen en mee kan doen. HW Werkt! versterken we als sociaal ontwikkelbedrijf dat mensen helpt met begeleiding, opleidingen en duurzame banen. We ondersteunen inwoners die zich willen omscholen naar banen in zorg, techniek en de duurzame economie.

9. EERLIJKE EN DUURZAME HEFFINGEN

Wie duurzaam woont of werkt wordt beloond. Door heffingen, zoals de afvalstoffenheffing, slimmer in te richten ondersteunen we inwoners en bedrijven bij het besparen van energie en geld.

10. AFSCHAFFING VAN DE HONDENBELASTING

De hondenbelasting is verouderd, niet meer uit te leggen aan inwoners en zorgt voor onnodige administratieve kosten. Daarom schaffen we deze

belasting af en betalen we de kosten voor een schone openbare ruimte uit de algemene middelen.

SAMEN MAKEN WE MEER WAARD. ZELFS VANUIT DE OPPOSITIE. EEN GREEP:

- 🌀 Armoedebelaid met doelen die echt meetbaar zijn.
- 🌀 De gemeente gebruikt duidelijkere taal, ook bij uitleg over de begroting.
- 🌀 Sneller financiële hulp als dat nodig is voor inwoners.
- 🌀 Niet bezuinigd op steun voor mensen met een laag inkomen.
- 🌀 Ouders van kinderen in jeugdbescherming krijgen sneller hulp bij schulden. Dat geeft gezinnen eerder rust.
- 🌀 Dierenwelzijn heeft een eigen plek in de begroting.
- 🌀 Het kost minder geld om een verzoek voor planschade in te dienen.
- 🌀 De regels voor subsidies aan verenigingen en organisaties zijn eenvoudiger en duidelijker.
- 🌀 Winkels mogen op zondag open.

12. GEMEENTE DICHTERBIJ

SAMEN MEER ZEGGENSCHAP IN DE HOEKSCHEN WAARD

Eens in de vier jaar kiezen inwoners hun volksvertegenwoordigers. Maar dat betekent nog niet dat iedereen zich gehoord voelt. Sinds we één gemeente zijn, staat het gemeentehuis voor veel mensen verder weg en komt niet altijd bij de gemeenteraad terecht wat er in dorpen en buurtschappen speelt.

Inwoners die iets willen zeggen over besluiten kunnen achter een spreekgestoelte in de statige raadszaal inspreken. De drempel om dat te doen is hoog. Ook is het lastig de juiste raadsleden te vinden omdat er zoveel fracties zijn. En de raad is geen gelijkwaardige afspiegeling van de inwoners: niet iedereen herkent zich erin.

GroenLinks-PvdA wil een gemeente die dicht bij de mensen staat. Een raad die niet over, maar met inwoners beslist. En meer invloed voor dorpen en buurtschappen zelf.

Vijf keer samen meer Waard – meer mét de inwoners besluiten:

1. INWONERS VROEG BETREKKEN BIJ PLANNEN

Niet pas als alles al vaststaat. Ook (belangen) organisaties worden actief betrokken.

2. MEER INVLOED VOOR DORPEN EN BUURTSCHAPPEN

Buurt Bestuurt is een beproefde methode waarbij inwoners samen met professionals besluiten welke problemen als eerste dienen te worden aangepakt. In wisselende samenstelling, en vanaf 16 jaar, kan zo ook dorpsadvies worden gegeven over belangrijke onderwerpen in het dorp of buurtschap waarover de raad besluit. De raad komt daarbij vaker in het dorp zelf vergaderen als dat wat daar speelt op de agenda staat. Een dorpswethouder en dorpsconciërge zorgen voor korte lijnen tussen

inwoners en het gemeentehuis.

3. BURGERBERADEN VOOR GROTE KEUZES

Bij belangrijke of gevoelige onderwerpen die de gehele Hoeksche Waard aangaan denkt een gelote groep inwoners vanaf 16 jaar mee. Zo weet de raad wat er echt leeft.

4. EEN BESTUUR DAT LIJKT OP DE INWONERS

Nu zijn maar 8 van de 37 raadsleden vrouw. Ook andere groepen zijn ondervertegenwoordigd. Wij willen een raad en college waarin veel meer inwoners zich herkennen.

5. DUIDELIJKE EN TOEGANKELIJKE POLITIEK

Inwoners en jongeren blijven betrekken via Praat met de Raad, Gast van de Raad en schoolbezoeken. We gebruiken begrijpelijke taal. Inspreken kan op meer manieren: in de dorpen, online en niet alleen in de raadszaal. Goede ideeën van inwoners, zoals projecten voor groen, leefbaarheid of energie, krijgen ondersteuning zodat ze sneller kunnen starten.

SAMEN MAKEN WE MEER WAARD.
ZELFS VANUIT DE OPPOSITIE. EEN GREEP:

- ❶ Praat met de Raad. We gaan met raadsleden naar de dorpen om met inwoners in gesprek te gaan. Dit is een politiek neutraal initiatief van verschillende (burger)raadsleden.
- ❷ Meer vrouwen in lokale politiek. Vrouwen uit de raad nodigen met hun initiatief Vrouwen Inn andere vrouwen uit om kennis te maken met lokale politiek. Ook dit is politiek neutraal. Dankzij onze motie zet de gemeente zich nu ook extra in om meer vrouwen in de raad en het college te krijgen.
- ❸ Duidelijke taal. Door onze aangenomen motie wordt informatie van de gemeente steeds vaker in begrijpelijke taal geschreven.
- ❹ Burgerberaad vanaf 16 jaar. Als deze er komt mogen jongeren dankzij onze motie meedenken.
- ❺ Werkgroep Omgevingswet. Er is een speciale werkgroep die goed in de gaten houdt wat de nieuwe Omgevingswet betekent voor inwoners en dorpen.

hoekschewaard.groenlinkspvda.nl

**GROEN
LINKS PvdA**
Hoeksche Waard